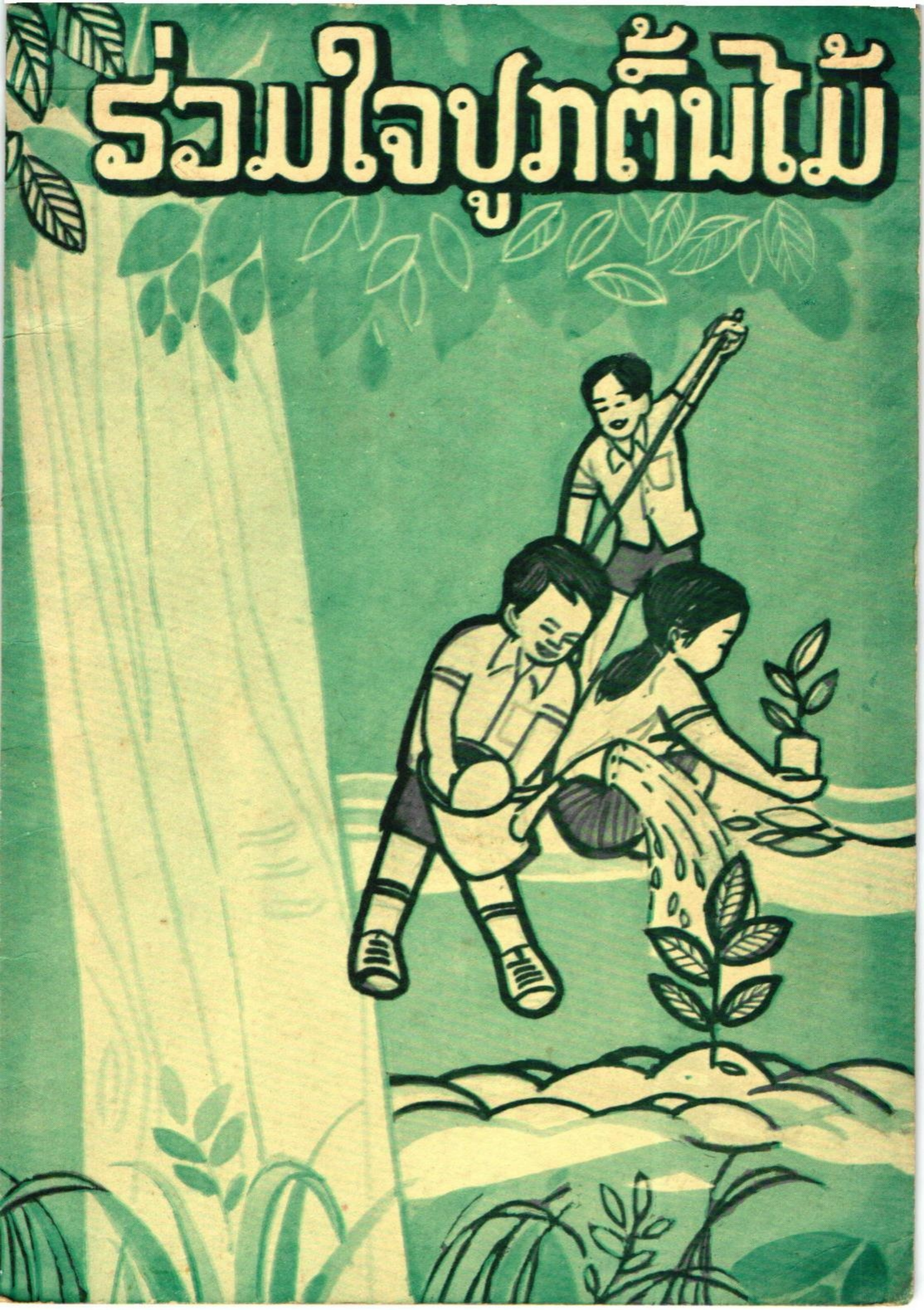

រៀនសូត្រភ្នំព្រៃ

ຮ່ວມໃຈບູຮານໄມ້

ຂຽນເລື່ອງໂດຍ ອຸທິນ ບຸນຍາວິງ

ຮູບປະກອບໂດຍ ສ. ສະໄຫວ

ຈັດພິມໂດຍ

ກົມວັນນະຄະດີ

ໂດຍຄວາມອຸປະຖຳ ຂອງ ອົງການ “ໂຮງຮຽນບໍ່ມີຊາຍແດນ”

1990

ກະຊວງຖະແຫຼງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ

ທະບຽນ ອະນຸມັດ ເລກທີ 178/ພ.ຈ.ໜ.ປ.

ລົງວັນທີ 10.9.1990

ຮ່ວມໃຈບູກຄ້າໄມ້

ພິມເທື່ອທຳອິດ ຈຳນວນພິມ 5000 ຫົວ

ພິມທີ່ ວິສາຫະກິດການພິມຈຳໜ່າຍສິກສາ.

ມີພັກໂຮງຮຽນ ພວກນ້ອງນ້ອຍ ພາກັນມາບູກ
ຕົ້ນໄມ້ໃນສວນນີ້ເລື້ອຍໆ. ສວນບໍ່ຢູ່ໄກໂຮງຮຽນ ປານໃດ.

ຕົ້ນໄມ້ ທີ່ພວມເປັນໜ່ວຍຢູ່ນີ້ ແມ່ນຕົ້ນໝາກຕ້ອງ.
ທຸກຄົນອອນຊອນທີ່ເຫັນໜ່ວຍມັນຫ້ອຍຕ້ອນແຕ້ນຢູ່.

ຫຼາຍຄົນ ເອົາມືລູບຄຳເບິ່ງ ແຕ່ໝາກຕ້ອງຍັງໜ່ວຍ
ຂຽວຢູ່ ຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ປິດເອົາ. ສ່ວນໜ່ວຍເຫຼືອງ ກໍ່ມີພຽງສອງ
ຫຼື ສາມ ໜ່ວຍເທົ່ານັ້ນ.

ພວກນ້ອງນ້ອຍ ເວົ້າກັນວ່າ ໃຫ້ໝາກຕ້ອງສຸກ
ພ້ອມກັນ ຫຼາຍໆ ໜ່ວຍສາກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງປິດເອົາມາບັນ
ກັນກິນ. ອາທິດໜ້າ ໝາກຕ້ອງຄົງຈະສຸກເຫຼືອງເຕັມຕົ້ນ.

ທ້າວ ບຸນແພງ ຜູ້ເປັນຫົວໜ້າໝູ່ເວົ້າວ່າ : “ພວກ
ເຮົາແບ່ງເປັນສອງຈຸ. ຈຸທີໜຶ່ງຖາງຫຍ້າ, ຈຸທີສອງຂຸດຂຸມ
ໄວ້ບູກຕົ້ນໄມ້.”

ຫ້າມຈຳໝ້າຍ

ພວກນ້ອງນ້ອຍໃຊ້ພ້າຖາງຫຍ້າ. ເຂົາເຈົ້າລົມກັນວ່າ
ຕ້ອງ ພັ້ນຢ້າງລະມັດລະວັງ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ພ້າໄປຖືກໝູ່.

ເຂົາເຈົ້າໃຊ້ຈົກຂຸດດິນເພື່ອບູກຕົ້ນໄມ້. ຢູ່ບ່ອນນີ້
ເຂົາເຈົ້າຊ່ອຍກັນແປງໜ້າດິນ ໃຫ້ຮາບພຽງກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງ
ຂຸດເປັນຂຸມ.

ເມື່ອເຮັດວຽກເມື່ອຍແລ້ວ ພວກນ້ອງນ້ອຍ ກໍ່ພັກ
ຜ່ອນ, ທ້າວບຸນແພງ ເວົ້າກັບໝູ່ວ່າ: “ ຄ່ອຍໆ ເຮັດໄປ,
ຍ້າພ້າວພ້າ ເພາະຢ້ານຈົກ ຫຼື ພ້າໄປຖືກໝູ່.”

ທ້າວ ບຸນແພງ ເອົາຢາໃສ່ຖົງມາພ້ອມ ຄືຢາໃສ່ບາດ
ຜ້າພັນບາດ ຢາແກ້ເຈັບທ້ອງ.

ລາວວ່າ ຖ້າມີໝູ່ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ ເຈັບກະທັນຫັນ ກໍ່ປິ່ນ
ປົວກັນຊ່າຊາ ກ່ອນຈະສົ່ງໂຮງໝໍ.

ຕອນທ່ຽງ ພວກນ້ອງນ້ອຍພາກັນກິນເຂົ້າ ຢູ່ກ້ອງ
ຮົ່ມໄມ້. ເຂົາເຈົ້າດີໃຈທີ່ໄດ້ມາຢູ່ທ່າມກາງທ່າມະຊາດ.
ທຸກໆຄົນກິນເຂົ້າແຊບ.

ຫຼັງຈາກ ກິນເຂົ້າແລ້ວ ທ້າວ ບຸນແພງ ຍ່າງໄປທີ່
ກ້ອງຕົ້ນໝາກຕ້ອງ. ລາວສັງເກດເຫັນວ່າ ໝາກຕ້ອງ
ໜ່ວຍໜຶ່ງເສຍໄປ ຍັງເຫຼືອແຕ່ຂວັນ.

ລາວຊອກເບິ່ງຕາມກ້ອງຕົ້ນໝາກຕ້ອງ ແລະ ເຂດ
ອ້ອມແອ້ມແລ້ວກໍ່ໄປພໍ້ເປື້ອກໝາກຕ້ອງ. ອັນນີ້ສະແດງວ່າ
ມີຜູ້ລັກກິນ ໝາກຕ້ອງ.

ທ້າວ ບຸນແພງ ບອກໃຫ້ໝູ່ຮູ້ວ່າ ມີຜູ້ເອົາໝາກຕ້ອງ
ໄປກິນ, ຖ້າຜູ້ໃດກິນນັ້ນ ໃຫ້ບອກມາຊື່ໆ ແລ້ວຈະບໍ່ຖືວ່າ
ມີຄວາມຜິດຫຍັງ.

ບໍ່ມີໃຜຈັກຄົນ ຍອມຮັບວ່າ ຕົນເອງໄດ້ກິນ.
ທ້າວ ບຸນແພງ ຈຶ່ງເວົ້າຕໍ່ໄປວ່າ : “ ໝາກຕ້ອງເສຍໜ່ວຍ
ດຽວ ບໍ່ເປັນຫຍັງ, ຢ້ານແຕ່ຜູ້ທີ່ກິນນັ້ນເຈັບທ້ອງຕາຍ
ເພາະບູ່ຍ່າ ເຄີຍເລົ່າວ່າ ຜູ້ໃດລັກກິນໝາກໄມ້ໃນສວນນີ້
ມັກເຈັບທ້ອງຕາຍທຸກຄົນ. ຖ້າຜູ້ໃດຍອມຮັບວ່າ ໄດ້ເອົາ
ໄປກິນ ຜູ້ນັ້ນກໍ່ຈະບໍ່ເປັນຫຍັງເລີຍ.”

ທ້າວ ບຸນແພງ ເອົາຢາແກ້ເຈັບທ້ອງ ຢາຍໃຫ້ໝູ່ຄົນ
ລະເມັດ ທັງບອກວ່າ : “ ຖ້າຜູ້ໃດເຈັບທ້ອງ ໃຫ້ກິນຢາ
ນີ້ໂລດ, ຜູ້ໃດທີ່ລັກກິນໝາກຕ້ອງ ກໍ່ໃຫ້ກິນຢາກັນໄວ້ໂລດ
ຍ້ານວ່າ ຖ້າເຈັບທ້ອງແທ້ໆ ມັນຊີ້ບໍ່ວຍາກ ” .

ເວລາຜ່ານໄປດົນເຕີບ ທ້າວ ບຸນແພງ ຍ່າງໄປທີ່
ກ້ອງຕົ້ນໝາກຕ້ອງ ແລ້ວເອີ້ນໝູ່ເຂົ້າໄປຫາເທື່ອລະຄົນ.

ຜູ້ທີ່ໜຶ່ງທີ່ເຂົ້າໄປຫາ ແມ່ນ ທ້າວ ແກ້ວ.

ທ້າວ ບຸນແພງ ຖາມຫາຢາເມັດນໍາທ້າວແກ້ວ.

“ ນີ້ເດ ” ທ້າວແກ້ວ ຈົກເອົາຢາຈາກຖົງເສື້ອສົ່ງຄືນ.

ທ້າວ ຄໍາ ເຂົ້າໄປຫາເບ້ນຄົນທີສອງ. ລາວຍັງມີຢາ
ເມັດນັ້ນຢູ່ໃນຖົງເສື້ອ. ລາວບໍ່ໄດ້ກິນ ເພາະບໍ່ເຈັບທ້ອງ.

ຄົນທີສາມ ແມ່ນທ້າວຕອມ. ລາວບອກ

ທ້າວ ບຸນແພງ ວ່າ ເຮັດຢ່າເມັດນັ້ນເສຍແລ້ວ ແຕ່

ທ້າວ ບຸນແພງ ບໍ່ເຊື່ອ. “ ໂຕກິນຢ່າແມ່ນບໍ່ ? ”

ທ້າວ ບຸນແພງ ສັຖາມ. “ ຂ້ອຍ ຂ້ອຍ ກິນຢ່າ ແມ່ນລະ ”

ທ້າວຕອມ ເວົ້າສຽງກະຕຸກກະຕັກ ເພາະຮູ້ວ່າ ຕົນເອງເຮັດ
ຜິດ.

ທ້າວ ບຸນແພງ ສັຕິມ :

“ ເພາະກິນໝາກຕ້ອງ ເລີຍກິນຢາກັນໄວ້ ບໍ່ໃຫ້
ເຈັບທ້ອງແມ່ນບໍ່ ? ”

ທ້າວຕອມ ຍອມຮັບວ່າ :

“ ເອີ ເອີ ຂ້ອຍກິນໝາກຕ້ອງ ຢ້ານເຈັບທ້ອງຈຶ່ງ
ກິນຢາກັນໄວ້.”

ທ້າວ ບຸນແພງ ເວົ້າຍ້ອງຍໍທ້າວຕອມທີ່ເຮັດຜິດ
ແລ້ວຍອມ ຮັບສາລະພາບ
ທຸກຄົນຍິນດີໃຫ້ອະໄພແກ່ທ້າວຕອມ.

ທ້າວ ຕອມ ສໍານຶກຜິດ ແລ້ວກໍ່ບອກໝູ່ວ່າ ຈະຂໍ
ປູກຕົ້ນໄມ້ໃສ່ ສວນນີ້ໃຫ້ຫຼາຍໆ.

ພວກນ້ອງນ້ອຍພາກັນບູກຕົ້ນໄມ້ຈຳນວນຫຼາຍ ມີ
ຕົ້ນໝາກມ່ວງ ໝາກນ້ຳ ໝາກຂາມ ໝາກລຳໄຍ ໝາກ
ນ້ຳນົມ ແລະ ໝາກຕ້ອງ.

ເມື່ອບູກແລ້ວ ຕົ້ນໃດ ເຂົາເຈົ້າກໍ່ເອົານ້ຳມາທົດ
ເພື່ອໃຫ້ ເບ້ຍຕົ້ນໄມ້ສົດຊື່ນ. ທຸກຄົນເຮັດວຽກຢ່າງຫ້າວ
ຫັນ.

ຫ້າມຈໍາໜ່າຍ

ພວກນ້ອງນ້ອຍພູມໃຈຫຼາຍ ທີ່ໄດ້ບູກຕົ້ນໄມ້ໄວ້

ເພາະມື້ໜຶ່ງ ໃນອະນາຄົດ ຕົ້ນໄມ້ທີ່ບູກໃນມື້ນີ້ຈະເປັນໜ່ວຍ

ໃຫ້ເຂົາເຈົ້າກິນ ແລະ ເປັນຮົ່ມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຊັ້ນ.

ເຂົາເຈົ້າເວົ້າວ່າ : ຕົ້ນໄມ້ມີຄຸນປະໂຫຍດຫຼາຍ.

1990

ການສຶກສາ ເພື່ອໝົດທຸກຄົນ
Ecoles sans Frontieres